

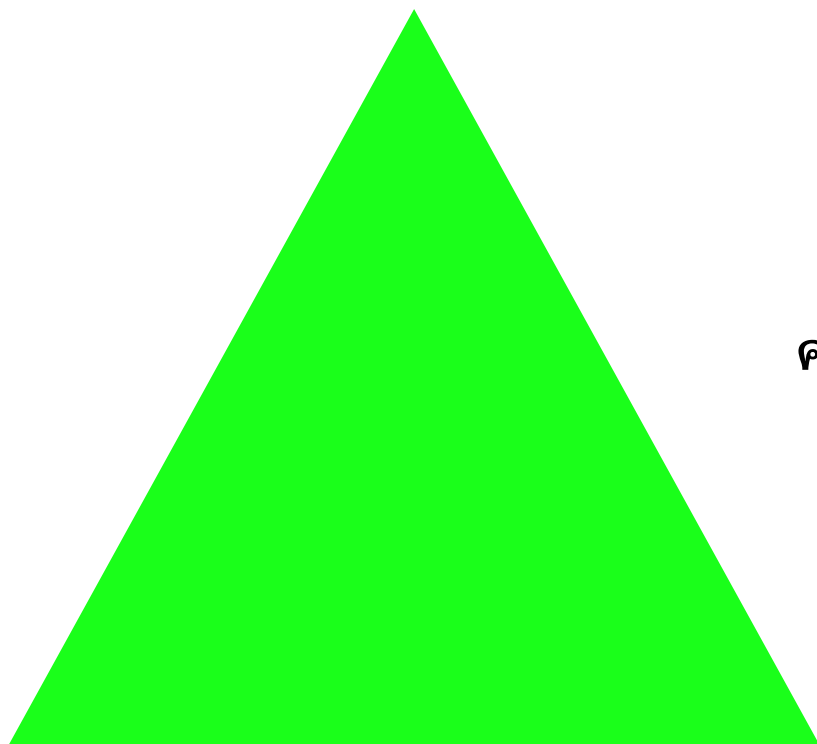
การปฏิรูประบบการเงินฐานราก

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

18 พฤษภาคม 2559

1. สภาพปัญหาปัจจุบัน

สภาพปัจจุบันปัญหา

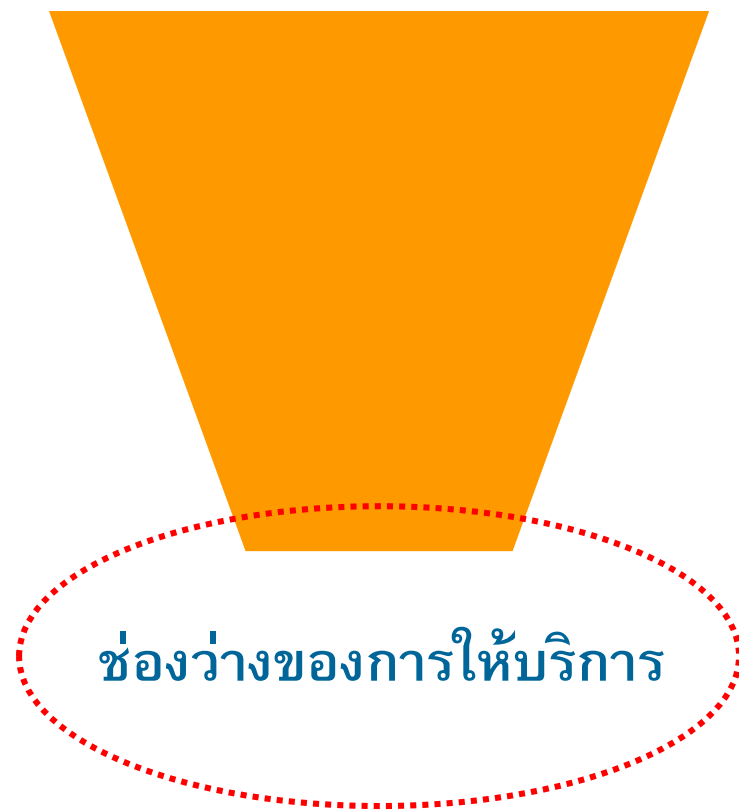
ปิรามิดรายได้ของไทย

ระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

คนรวย

คนชั้นกลาง

คนจน

ช่องว่างของการให้บริการ

โครงสร้างบัญชีเงินฝากของไทย

	บัญชี	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน	เงินเฉลี่ยต่อ บัญชี (บาท)
ไม่เกิน 50,000 บาท	74,950,436	361,915	3.3	4,829
50,000 -1,000,000 บาท	10,334,486	2,334,655	21.1	225,909
1-10,000,000 บาท	1,189,641	3,077,848	27.8	2,587,207
10-50,000,000 บาท	91,972	1,804,928	16.3	19,624,755
มากกว่า 50,000,000	16,041	3,485,677	31.5	217,297,986
รวมทั้งสิ้น	86,582,576	11,065,023	100.0	127,797

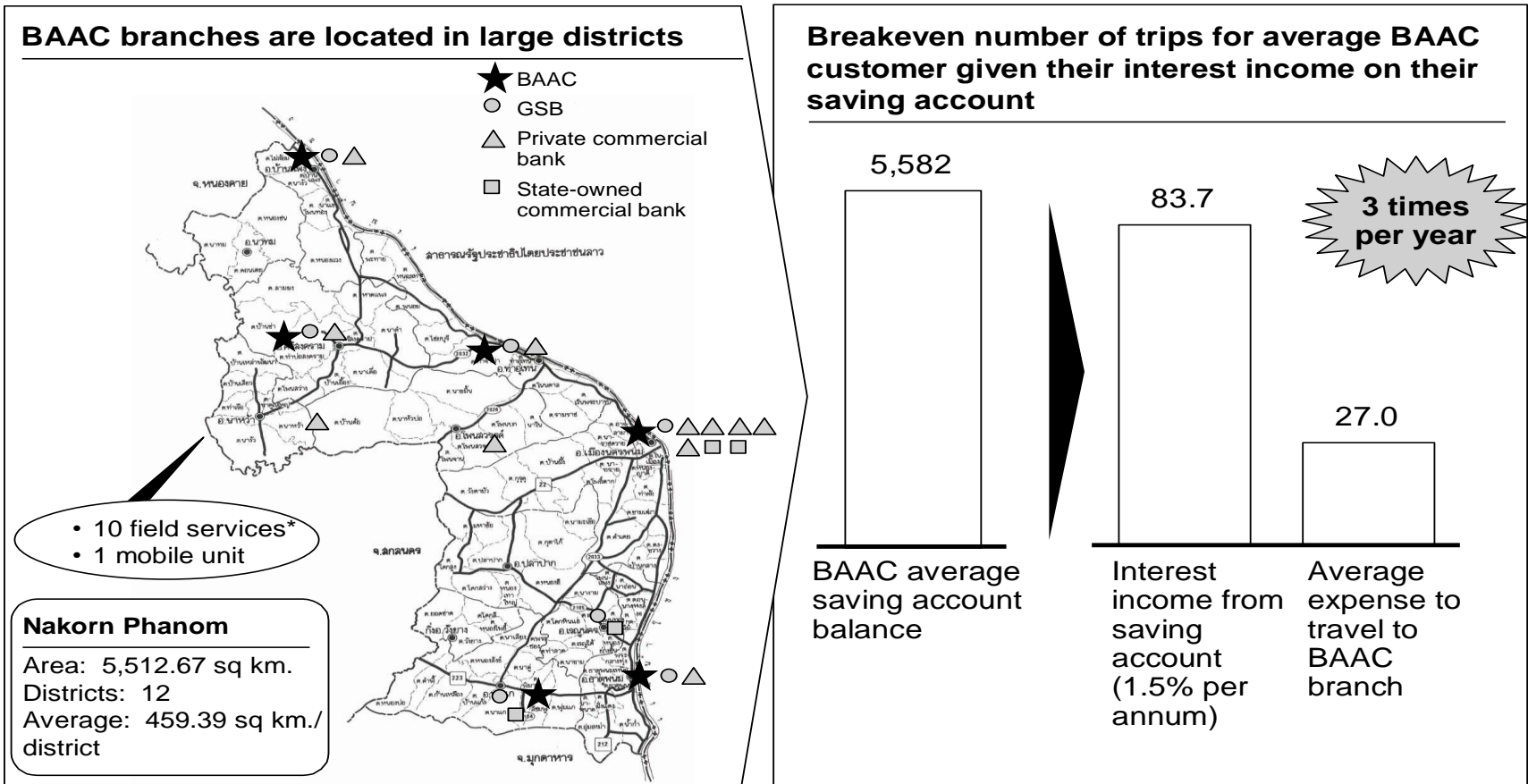
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2557

ประชากรบางส่วนเข้าไม่ถึงสถาบันการเงินโดยเฉพาะในชนบท

EXHIBIT 5.2.11: DISTANCE TO DISTRIBUTION CHANNELS, AND COST OF GETTING THERE

Percent, N = 388

* Do not handle cash transaction

ช่องทางหลักการเข้าถึงบริการทางการเงิน

ในปัจจุบันมีระบบการเงิน 3 ระบบที่ให้บริการทางการเงินกับคนไทย (1) ระบบธนาคารพาณิชย์ (2) ระบบธนาคารเฉพาะกิจ และ (3) ระบบการเงินฐานราก และสหกรณ์

สถาบันการเงินหลักของผู้ฝากเงิน

	กรุงเทพ	ตัวเมืองต่างจังหวัด	ชนบท	รวม
ไม่มีบัญชีเงินฝาก	8.8	15.1	20.5	18.1
ธนาคารพาณิชย์ไทย	85.7	64.0	33.9	45.7
ธนาคารต่างประเทศ	0.1	0.0	0.0	0.0
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	4.7	16.4	35.9	28.5
สหกรณ์	0.6	2.4	2.7	2.4
กลุ่มออมทรัพย์	0.1	2.0	7.0	5.2
	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: กอบศักดิ์ และคณะ (2551) และ ธนาคารแห่งประเทศไทย

จำนวนสถาบันการออมชุมชนประเภทต่าง ๆ

กองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง

80,000 แห่ง

สำนักงานกองทุน
หมู่บ้านและชุมชน
เมือง

กลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต กลุ่ม
สัจจะออมทรัพย์
และอื่น ๆ

30,000 แห่ง

กรมพัฒนาชุมชน
และ พอช.

สหกรณ์ประเภท
ต่าง ๆ ในชุมชน

5,000 แห่ง

กรมส่งเสริม
สหกรณ์

ดูแล
ส่งเสริม
โดย

สภาพปัญหาหลัก 4 ด้าน

- ปัญหาที่ 1 เห็นการกั๊กเพื่อใช้ง่ายมากกว่าการออม ไม่สามารถขยายต่อได้
- ปัญหาที่ 2 ขาดมาตรฐานในการบริหาร และบางแห่งมีปัญหาเรื่องความมั่นคง
- ปัญหาที่ 3 ขาดผู้ส่งเสริมและกำกับดูแล เพื่อช่วยยกระดับไปอีกขั้น ให้เป็นสถาบันการออมชุมชน
- ปัญหาที่ 4 ขาดกฎหมายรองรับ ขาดการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายอย่างเป็นระบบ

การขาดมาตรฐานในการดำเนินการ ผู้ส่งเสริมและกำกับดูแล ส่งผลให้ประชาชนระดับฐานรากขาดความมั่นคงทางการเงิน

- สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์หลายกลุ่มสูญเสียเงินฝากและเงินกองทุนจากความไม่โปร่งใสในการดำเนินการของคณะกรรมการ
  - 17 เม.ย.58: สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านตะโก จ.บุรีรัมย์ กว่า 300 รายรวมตัวบุกสำนักงานแห่งถอนเงิน หลังเกิดปัญหาสภาพคล่องในการบริหารจัดการ
  - 7 มิ.ย.58: คณะกรรมการได้ทำการตรวจสอบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสามพร้าว จ. อุตรธานี ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกกลุ่มอยู่จำนวนมากกว่า 1,300 คนหลังจากเกิดปัญหาสภาพคล่อง ส่งผลให้ไม่มีเงินให้สมาชิกถอน

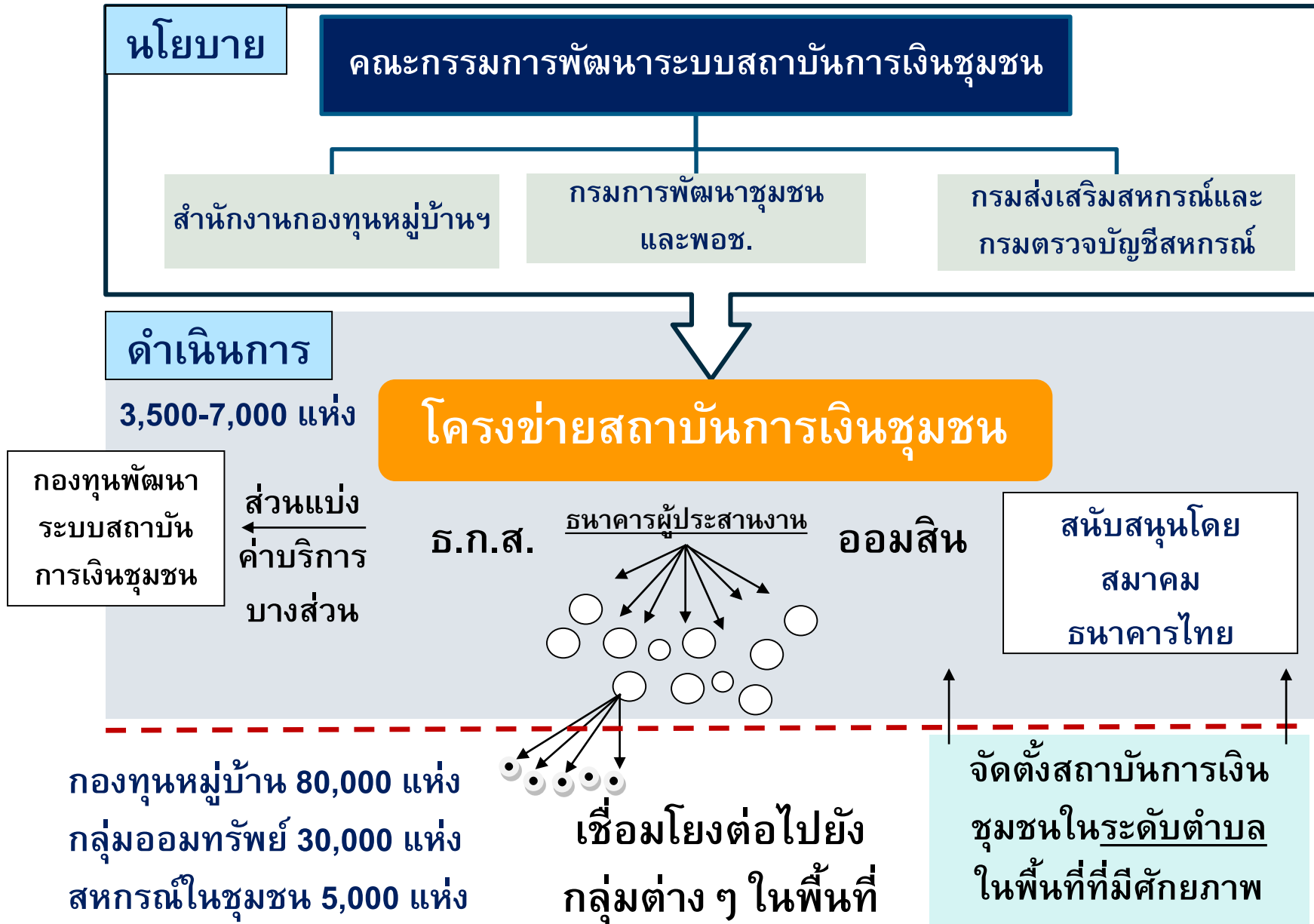
2. ประเด็นการปฏิรูปและพัฒนา

- ยกระดับองค์การการเงินระดับฐานรากของประเทศไทย โดย
  - ปรับกองทุน “เพื่อการกู้ยืม” เป็น กองทุน “เพื่อการออม”
  - จัดตั้งองค์การการเงินระดับชุมชนประมาณ 3,500-7,000 แห่ง ใน 5-10 ปีข้างหน้า ให้เป็น สถาบันการเงินชุมชน และเชื่อมโยงกัน เป็น “โครงข่ายสถาบันการเงินชุมชน”
  - บูรณาการกองทุนต่าง ๆ ที่มีในชุมชน ให้เกิด synergy และง่ายต่อการบริหารจัดการ
  - สร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม เพื่อให้กองทุนต่าง ๆ สนใจเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงข่ายสถาบันการเงินชุมชน

ประเด็นการปฏิรูปและพัฒนา (ต่อ)

- ใช้ ธนาคารออมสิน และ ธ.ก.ส. เป็น ธนาคารผู้ประสานงาน เชื่อมโยงสถาบันการเงินชุมชนเหล่านี้ เข้าด้วยกัน
- ขอความอนุเคราะห์ สมาคมธนาคารไทย ช่วยในการสนับสนุน ในการยกระดับมาตรฐานให้กับสถาบันการเงินในเครือข่าย
- จัดตั้ง คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินชุมชนเพื่อขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ จัดทำแผนแม่บท บูรณาการการทำงานภาคส่วนต่าง ๆ
- ออก พรบ. สถาบันการเงินชุมชนเพื่อรับรองสถานะทางกฎหมาย และ เป็นกรอบในการดำเนินงานของกองทุนการออมชุมชนระดับต่าง ๆ

3. กรอบความคิดรวบยอด

จำนวนสถาบันการเงินชุมชน

	ที่ดำเนินการแล้ว	ที่มีศักยภาพ
ธ.ก.ส.	904 แห่ง	2,100 แห่ง
ออมสิน	789 แห่ง	200 แห่ง
กรมการพัฒนา ชุมชน	489 แห่ง	

ที่มา: ธนาคารออมสิน, ธ.ก.ส. และ กรมการพัฒนาชุมชน

4. ตัวอย่าง

สถาบันการเงินชุมชน ตำบลหนองทราย
จังหวัดกาญจนบุรี

ตัวอย่าง (เริ่มเมื่อ 12 สิงหาคม 2549)

ภายในที่ทำการ

เอกสารต่าง ๆ

พนักงาน 4 คน

ให้บริการ

กระปุกออมสิน

สมุดบัญชีเงินฝาก

สมุดประจำตัวผู้ถือหุ้น/ผู้กู้

ตัวอย่างของสถาบันการเงินชุมชน

ใบฝากเงิน

สถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองสาหร่าย
 COMMUNITY MONETARY FUND OF NONGSARAI
 ชุมชนเมืองเก่า

ประเภทเงินฝาก: ฝากประจำ ฝากออมทรัพย์ ฝากเผื่อใจ ฝากออมทรัพย์พิเศษ ฝากออมทรัพย์พิเศษพิเศษ ฝากออมทรัพย์พิเศษพิเศษพิเศษ
 ประเภทเงิน: CASH TR CT IR

ใบฝากเงิน
 สาขา.....เพื่อสาขา..... วันที่.....
 ผู้นำฝาก.....โทร.....
 เลขบัญชี.....

จำนวนเงินฝากประจำ (ตัวอักษร)		จำนวนเงินฝากประจำ (ตัวเลข)	ค่าบริการและค่าธรรมเนียม
ประเภทเช็ค	ชื่อธนาคาร/สาขา	จำนวนเงิน	พนักงานการเงิน
	จำนวนเงินรวมสามเช็ค (ตัวอักษร)		
จำนวนเงินรวมสามเช็ค (ตัวอักษร)		จำนวนเงินรวมสามเช็ค (ตัวเลข)	

รวมเงินฝากประจำทั้งหมด

ระบบงานที่พัฒนาขึ้นเอง - โปรแกรมบันทึกการฝากถอนเงิน

ประกาศอัตราดอกเบียเงินกู้ / เงินฝาก

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้

1. เงินกู้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 9.00
2. เงินกู้ปลดหนี้สิน ร้อยละ 9.00
3. เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย ร้อยละ 9.25

อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

1. เงินฝากออมทรัพย์ ร้อยละ 0.85
2. ฝากประจำ 90 เดือน ร้อยละ 4.10

เกณฑ์พิจารณาอนุมัติเงินกู้

1. เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
2. จัดกับกิจการจำพวกวิสาหกิจ
3. มีการออมทรัพย์ประจำเดือน
4. เป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน

ค่าธรรมเนียมเงินกู้

อัตราค่าธรรมเนียมเงินกู้ (ไม่รวมค่าอากร, เสมอคิดเต็มจำนวน)

➤ เงินกู้จำนวน 00,001 - 20,000	ค่าธรรมเนียม	50	บาท
➤ เงินกู้จำนวน 20,001 - 40,000	ค่าธรรมเนียม	100	บาท
➤ เงินกู้จำนวน 40,001 - 60,000	ค่าธรรมเนียม	150	บาท
➤ เงินกู้จำนวน 60,001 - 80,000	ค่าธรรมเนียม	200	บาท
➤ เงินกู้จำนวน 80,001 - 100,000	ค่าธรรมเนียม	250	บาท
➤ เงินกู้จำนวน 100,001 - 120,000	ค่าธรรมเนียม	300	บาท
➤ เงินกู้จำนวน 120,001 - 140,000	ค่าธรรมเนียม	350	บาท
➤ เงินกู้จำนวน 140,001 - 160,000	ค่าธรรมเนียม	400	บาท
➤ เงินกู้ตั้งแต่ 160,001 บาทขึ้นไป	คิดค่าธรรมเนียมร้อยละ 0.30		บาท

บริการโอนเงิน / ต่อบะเปียนรถ

การให้บริการ

1. โอนเงินผ่าน ธ.ออมสินพมทวน
บัญชีเลขที่ 02-1305-20-047691-1
ชื่อบัญชี สถาบันการเงินชุมชน ค.หนองสาหร่าย
2. โอนเงินผ่าน ธกส.พมทวน
บัญชีเลขที่ 244-2-37958-1
ชื่อบัญชี สถาบันการเงินชุมชน ค.หนองสาหร่าย
3. ต่อบะเปียนรถ พร.รถยนต์ รวจักรยานยนต์
4. จำหน่าย น้ย ชา วัสดุภัณฑ์การเกษตร

อัตราค่าบริการรับโอนเงิน

1. จำนวนเงินรับ 5,000 บาท ค่าบริการ 50 บาท
2. จำนวนเงินรับ 5,000-10,000 บาท ค่าบริการ 60 บาท
3. จำนวนเงินรับ 10,000-20,000 บาท ค่าบริการ 80 บาท
4. จำนวนเงินรับ 20,000-50,000 บาท ค่าบริการ 100 บาท
5. จำนวนเงินรับ 50,000 บาท ขึ้นไป ค่าบริการ 150 บาท

ติดต่อ โทร. 02-1305-20-047691-1

บริการชำระเงิน

m pay จุดรับชำระเงิน
เอ็มเปย์ สตชั่น

- จ่ายบิล
- เติมเงิน
- ค่าน้ำ - ไฟ
- ค่าบัตรเครดิต
- โอนเงิน - กอนเงิน

ที่นี่...ที่เดียวครบ

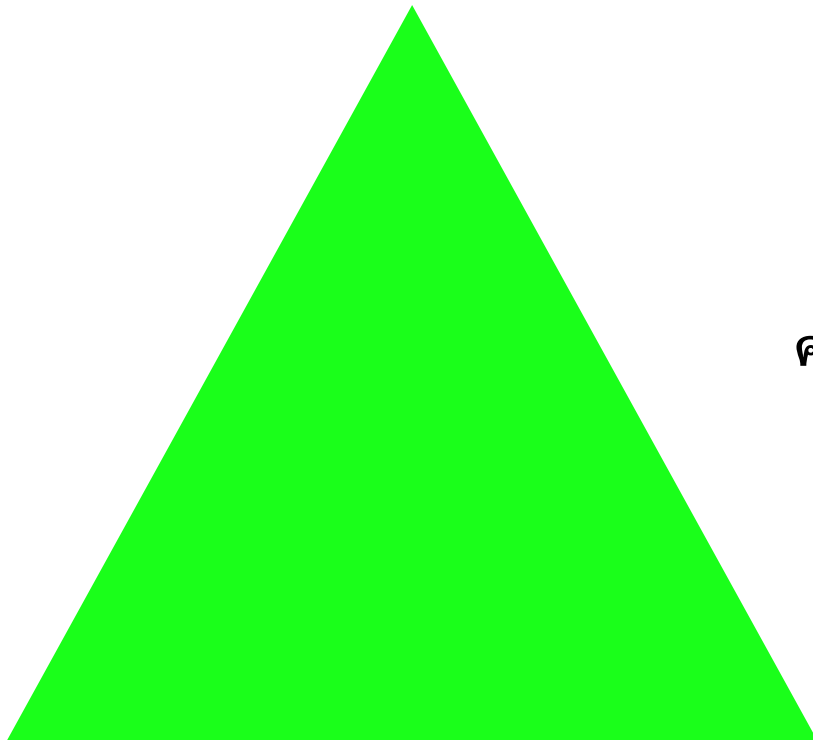
Logos of various partner brands are listed at the bottom of the banner.

ผลการดำเนินงานล่าสุดของ สถาบันการเงินชุมชนหนองสาหร่าย

- สมาชิก **3,268 คน** จาก 9 หมู่บ้าน ฝากเฉลี่ยคนละ 400 บาทต่อปี
- เงินออม **13 ล้าน** (ออมทรัพย์ 10 ล้านบาท ประจำ 3 ล้านบาท)
- เงินกู้ยืม 340 ราย **42 ล้านบาท** ช่วยปลดหนี้ในระบบ 17 ล้านบาท ผ่านกรรมการ 3 ระดับ จากระดับหมู่บ้าน ถึงระดับสถาบันการเงิน
- ช่วยลดภาระจากการเดินทางปีละ 2 ล้านบาท ภาระดอกเบี้ยปีละ 15 ล้านบาท

5. ผลและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้

สภาพปัจจุบันปัญหา

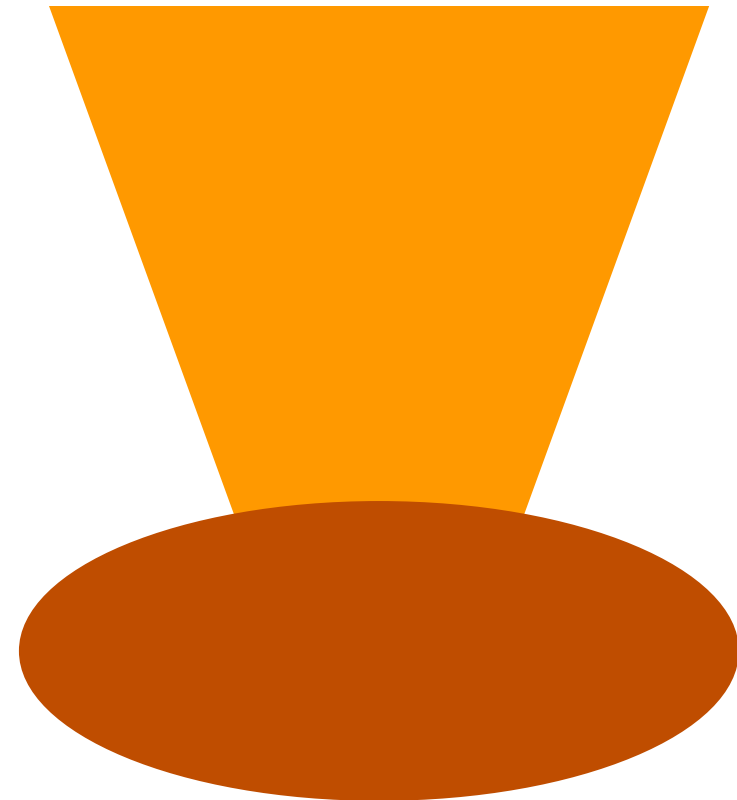
ปิรามิดรายได้ของไทย

ระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

คนรวย

คนชั้นกลาง

คนจน

โครงการเงินฐานราก

เป้าหมายการดำเนินการ

- สามารถจัดตั้งสถาบันการเงินชุมชนได้ **3,500-7,000** แห่ง ตามความพร้อมและความต้องการของประชาชนในช่วงสิบปีข้างหน้า
- จะช่วยให้ประชาชน **20-30** ล้านคนในชนบทได้รับบริการทางการเงินที่ดีขึ้นในระยะยาว มีความมั่นคงในการฝากเงิน มีแหล่งทุนในการประกอบการ และมีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- กลไกการกำกับดูแลโครงข่ายสถาบันการเงินชุมชนที่เป็นระบบ จะช่วยป้องกันความเสี่ยงทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้นต่อระบบการเงินของประเทศต่อไป

6. องค์ประกอบ (ร่าง) พรบ. สถาบันการเงินชุมชน พ.ศ. ....

- หมวด 1 – คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินชุมชน
- หมวด 2 – แผนแม่บทการพัฒนาระบบสถาบันการเงินชุมชน
- หมวด 3 – โครงข่ายสถาบันการเงินชุมชน
- หมวด 4 – กองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินชุมชน
- หมวด 5 – การกำกับดูแล และความมั่นคงทางการเงินระยะยาว
- หมวด 6 – บทกำหนดโทษ

คณะกรรมการพัฒนาระบบการเงินระดับฐานราก (หมวด 1)

มาตราที่ 6 – องค์ประกอบของคณะกรรมการ (19 คน)

- กรรมการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (8 คน)
- ผู้แทนจากสถาบันการเงินชุมชน จากแต่ละภูมิภาค (6 คน)
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงินระดับชุมชน การพัฒนาชุมชน กฎหมาย และเศรษฐศาสตร์ การเงิน หรือการคลัง ด้านละ 1 คน
- ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นกรรมการและเลขาธิการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ (มาตรา 7)

คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินชุมชน

แผนแม่บท การพัฒนาระบบ สถาบันการเงินชุมชน

- จัดทำแผนแม่บททุกสี่ปี ประกอบด้วย
  - 1) การส่งเสริมและพัฒนาระบบ
  - 2) การประเมินความเสี่ยงของระบบ และ
  - 3) การคุ้มครองประชาชนในระบบ

บทบาทด้าน การพัฒนา

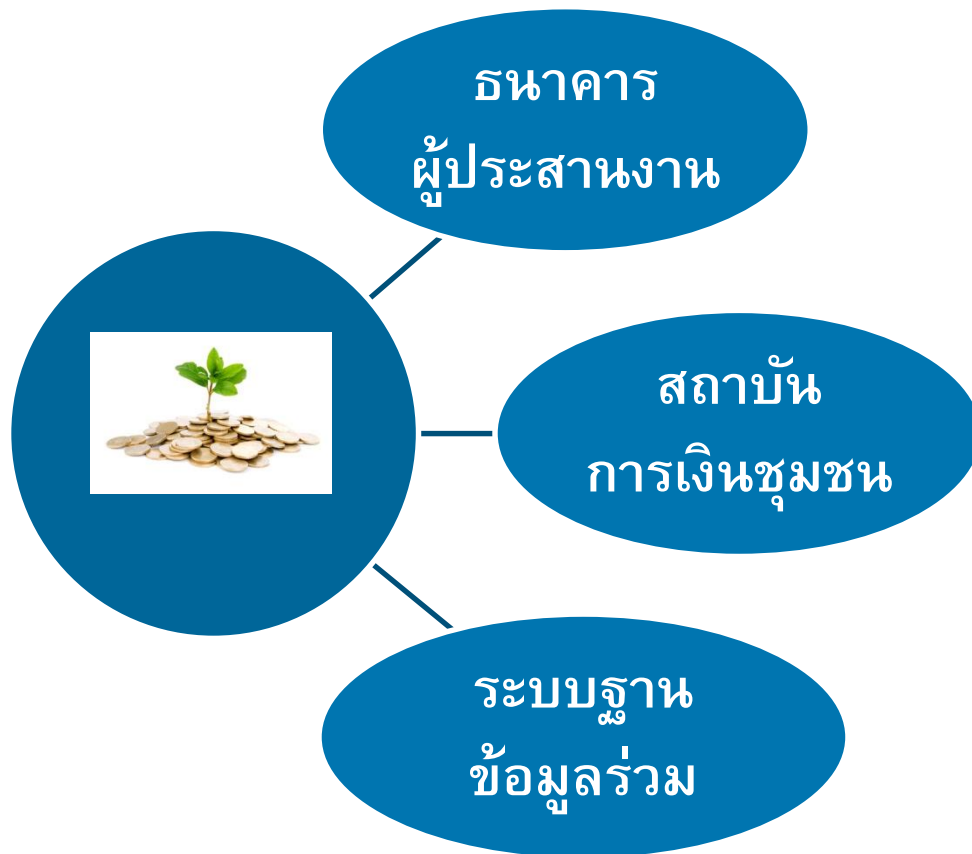
- คัดเลือก ๘. ผู้ประสานงาน
- กำหนดเกณฑ์การจัดตั้งสถาบันการเงินชุมชน
- เสนอนโยบายการพัฒนาต่อ กรม.
- บูรณาการหน่วยงานรัฐตามแผนแม่บทฯ

บทบาทด้าน การกำกับดูแล

- กำหนดเกณฑ์การประเมินสถาบันการเงินชุมชน รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงและมาตรฐานการบัญชี
- แต่งตั้งผู้ตรวจสอบ

โครงการสถาบันการเงินชุมชน (หมวด 3)

พรบ. สถาบันการเงินชุมชน ให้ธนาคารผู้ประสานงานทำหน้าที่สนับสนุนการจัดตั้งสถาบันการเงินชุมชน และจัดทำระบบฐานข้อมูลร่วมที่สามารถเข้าถึง เชื่อมโยง และตรวจสอบระหว่างธนาคารผู้ประสานงานได้

3,500-7,000 แห่งทั่วประเทศใน 10 ปี

- มาตรฐานระบบบัญชี
- Program การธนาคาร
- การโอนเงิน (Mobile)
- ความเป็นนิติบุคคล
- เป็นตัวกลางทำธุรกรรมการเงินระหว่างสถาบันการเงินชุมชน
- ให้ความรู้ทางการเงิน
- เป็นช่องทางของ กอช.
- แรงจูงใจอื่น ๆ

มาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

โครงข่ายสถาบันการเงินชุมชน

ธ. ผู้ประสานงาน

- มาตรา 16 ธ. ผู้ประสานงาน มีอำนาจสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันการเงินชุมชน โดยเน้นพื้นที่ที่มีองค์กรการเงินฐานราก ดำเนินการอย่างเข้มแข็ง ช่วยพัฒนาระบบ เพิ่มศักยภาพการให้บริการ และประเมินผล
- มาตรา 17 ให้แยกบัญชีเฉพาะสำหรับโครงการนี้

สถาบันการเงินชุมชน

- มาตรา 18 ให้ความเป็นนิติบุคคลกับสถาบันการเงินชุมชน
- มาตรา 20 กำหนดอำนาจหน้าที่ในการให้บริการทางการเงินของสถาบันการเงินชุมชน เพื่อรองรับธุรกรรมทางการเงินในด้านต่าง ๆ กับสมาชิก

ระบบฐานข้อมูล

- มาตราที่ 24 ให้ธ. ผู้ประสานงาน สร้างฐานข้อมูลร่วม ที่สามารถเชื่อมโยง เข้าถึงได้ (กรณีมี ธ. ผู้ประสานงานมากกว่าหนึ่งแห่ง)
- มาตราที่ 25 กำหนดสิทธิในการเข้าถึงฐานข้อมูล

กองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินชุมชน (หมวด 4)

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบสถาบันการเงินชุมชน

- มาตรา 26 – เงินทุนมาจากส่วนแบ่งค่าธรรมเนียมบริการทางการเงินที่ธนาคารผู้ประสานงานได้จากการดำเนินการตามโครงการนี้ ซึ่งจะทำให้ไม่เป็นภาระต่องบประมาณ
- มาตรา 7 (10) คณะกรรมการฯ มีอำนาจกำหนดอัตราส่วนแบ่งของค่าธรรมเนียมบริการการเงิน มาให้กองทุน ฯ
- มาตรา 26 วรรคสาม คณะกรรมการฯ เป็นผู้บริหารจัดการกองทุน ซึ่งจะช่วยให้มีความสามารถในการขับเคลื่อนการพัฒนา ระบบสถาบันการเงินชุมชน ตามแผนแม่บทได้ดียิ่งขึ้น

การกำกับดูแลและความมั่นคงทางการเงินระยะยาว (หมวด 5)

- มาตรา 28 คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานบัญชี และการบริหารจัดการความเสี่ยงของลูกข่าย
- มาตรา 29 เพื่อเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินการ ให้สถาบันการเงิน ชุมชนเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินการประจำปีต่อสมาชิก และสาธารณชน รวมทั้งจัดส่งให้กับธนาคารผู้ประสานงาน

ให้ธนาคารผู้ประสานงานประเมินความเสี่ยงทุกไตรมาส และประเมินมาตรฐานการให้บริการ คุณภาพของโครงข่ายสถาบันการเงินชุมชน เป็นประจำทุกปี และแจ้งผลต่อคณะกรรมการฯ สถาบันการเงินชุมชน และสมาชิก

การกำกับดูแลและความมั่นคงทางการเงินระยะยาว

- มาตรา 7 (11) คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ
- มาตรา 30 ผู้ตรวจสอบ ธนาคารผู้ประสานงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายสามารถเรียกดูข้อมูล รายงานการประชุม หรือเอกสารใด ๆ ของสถาบันการเงินชุมชน รวมทั้งให้สถาบันการเงินชุมชนมาชี้แจงข้อเท็จจริงได้

การกำกับดูแลและความมั่นคงทางการเงินระยะยาว

- มาตรา 31 ผู้ตรวจสอบ ธนาคารผู้ประสานงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย สามารถเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของสถาบันการเงินชุมชนได้
- มาตรา 32 ผู้ตรวจสอบ ธนาคารผู้ประสานงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย มีอำนาจในการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสถาบันการเงินชุมชนตามที่คณะกรรมการกำหนด

การกำกับดูแลและความมั่นคงทางการเงินระยะยาว

- มาตรา 33 ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการของสถาบันการเงินชุมชน กระทบการ หรืองดเว้นการทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้ สูญเสียผลประโยชน์ของสถาบันการเงินชุมชนหรือสมาชิก หรือสถาบัน การเงินชุมชนมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือ ฐานะการเงิน ตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบ ให้ธนาคารผู้ประสานงานเสนอแนะให้คณะกรรมการดำเนินการของ สถาบันการเงินชุมชนแก้ไขข้อบกพร่อง หรือระงับการปฏิบัติบางส่วนที่ เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสถาบันการเงิน ชุมชนหรือสมาชิก หากไม่ดำเนินการแก้ไขในระยะเวลาที่กำหนด ธนาคารผู้ประสานงานสามารถเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ดำเนินการ เพิกถอนการเป็นสถาบันการเงินชุมชน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ กำหนด

แนวทางการขับเคลื่อนในระยะต่อไปของคณะกรรมการธิการ ขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ

จัดตั้งคณะทำงานเพื่อร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงการคลัง ออมสิน ธ.ก.ส. ฯลฯ เพื่อดำเนินการส่งเสริมให้เกิดสถาบันการเงินชุมชน ในระดับตำบลต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย (๖ เดือน)

ทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ สถาบันการเงินชุมชน พ.ศ. .... เพื่อออกเป็นกฎหมายต่อไป

ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินชุมชน พ.ศ. ....